

Nota de Premsa

Girona, 11 de novembre de 2021

El Museu d'Art de Girona presenta els resultats de la restauració de dues obres destacades del seu fons, intervingudes gràcies al suport de la Diputació de Girona

- Aquest dijous tindrà lloc la presentació pública dels resultats de les restauracions de dos olis sobre tela: “El cafè Vila” (1877), de Jaume Pons Martí i “L’Onyar a Girona” (1914), de Mela Muter, dues obres destacades de l'exposició permanent del Museu d'Art de Girona i que formen part del fons d'art de la Diputació de Girona.
- Els treballs de restauració i conservació preventiva, dirigits per la conservadora-restauradora del Museu d'Art, Elena Boix i executats per la restauradora Laia Roca, s'han realitzat gràcies a l'ajut de la Diputació de Girona, en el marc del programa anual de suport a la protecció, conservació i difusió del patrimoni cultural de les comarques de Girona.

Dijous 11 de novembre a les 13 h tindrà lloc, al Museu d'Art de Girona, l'acte públic de presentació dels resultats de les dues restauracions.

L'acte comptarà amb la presència del Sr. Albert Piñeira, vicepresident segon i diputat de Cultura de la Diputació de Girona, el Sr. Josep Manel Rueda, director de l'Agència Catalana de Patrimoni Cultural i la Sra. Carme Clusellas, directora del Museu d'Art de Girona. També hi participarà la restauradora Laia Roca que comentarà els processos i resultats de la restauració de les dues pintures a intervingudes: “El cafè Vila” (1877), de Jaume Pons Martí i “L’Onyar a Girona” (1914), de Mela Muter.

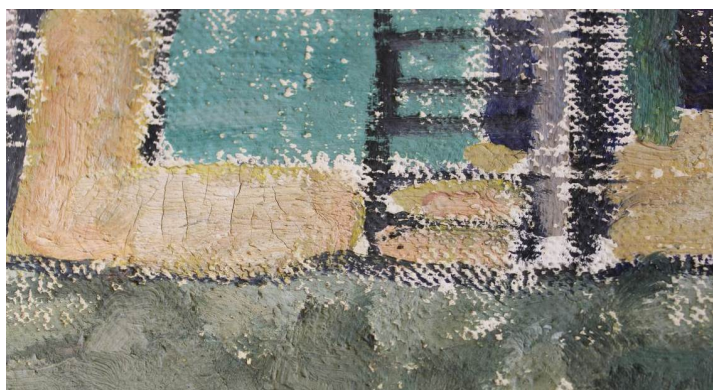
Les dues obres formen part dels fons fundacionals del Museu d'Art de Girona aportats per la Diputació de Girona, i es troben exposades de manera permanent a les sales de pintura del segle XIX i XX.

Els treballs de restauració s'ha dut a terme *in situ*, al taller de restauració del museu, i han comptat amb l'expertesa de l'equip tècnic format per Elena Boix, responsable de l'àrea de restauració del museu, i de la tècnica en conservació-restauració Laia Roca. Els visitants al museu interessats han pogut seguir el procés en directe, atès que les portes del taller han estat obertes durant el procés, fet que ha permès el diàleg i la interacció amb les persones que han tingut interès en apropar-s'hi.

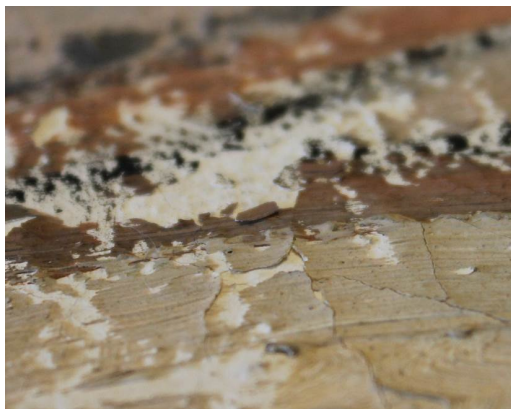
L'Onyar a Girona (1914), obra emblemàtica de la pintora d'origen polonès Mela Muter, presentava aixecaments i pèrdues puntuals de pintura així com descohesió entre els grans de pigment i els clivellats. És possible que els tipus de materials i tècnica utilitzada per part de l'artista, afavorís l'aixecament de la pintura en alguns punts. Alguns d'aquests aixecaments presentaven risc de pèrdua immediat. La intervenció s'ha centrat en la fixació i l'estabilització de la pintura, una neteja de la superfície i la protecció del revers per evitar l'acumulació de pols amb la col·locació d'un teixit micro-perforat transpirable i impermeable. La intervenció assegurarà l'estabilitat de la pintura que probablement itinerarà, el proper març de 2022, per a participar en l'exposició dedicada a dones artistes a Espanya del període 1804 a 1939, organitzada per l'Institut Aragonés de Arte y Cultura Contemporáneos (IAACC Pablo Serrano) i que també es presentarà al Museo de Bellas Artes de Valencia dedicada a dones artistes.

Detall de la signatura de Mela Muter vista amb microscopi òptic de mà

Detalls de la tècnica pictòrica

Detalls on s'observen aixecaments de pintura

Durant el procés de neteja

L'Onyar a Girona, Mela Muter (Maria Melania Mutermilch), 1914. Oli sobre tela, 100 x 100 cm.
Museu d'Art de Girona - Fons d'Art Diputació de Girona.

Mela Muter (1876-1967), polonesa d'origen i establerta a París des del 1901, va esdevenir una de les pintores més reconegudes durant la primera meitat del segle XX. També a Catalunya, especialment a Barcelona, on hi va exposar el 1911 i 1912 i a Girona, on hi va fer estada la primavera del 1914. El Museu d'Art de Girona li va dedicar el 2018 l'exposició "De París a Girona. Mela Muter i els artistes polonesos a Catalunya" que va servir per a recuperar-ne la seva vida i obra.

Protecció del revers amb el teixit tyvek

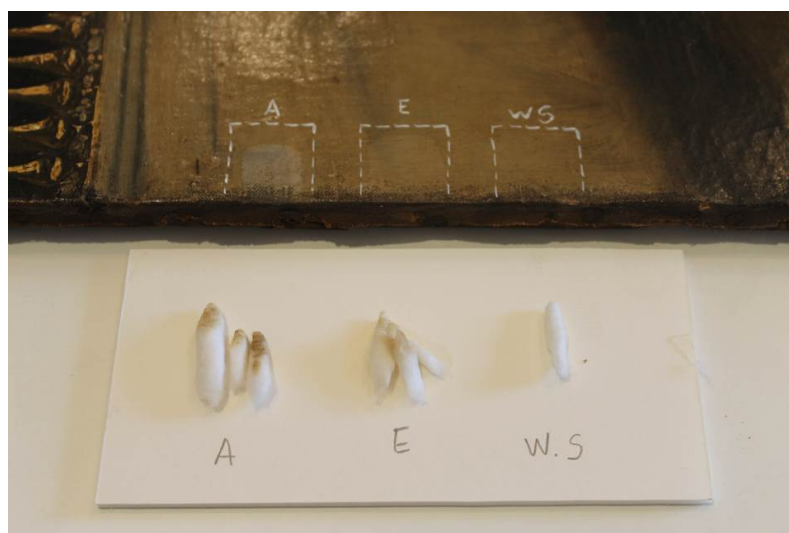
El cafè Vila (1877), obra de Jaume Pons Martí és una visió d'aquest singular cafè gironí que havia estat obert a la plaça del Vi de Girona. L'obra presentava un enfosquiment generalitzat que no deixava observar els colors originals. Les anàlisis prèvies i fotografies amb llum ultraviolada i amb llum infraroja han pogut determinar diferències notables respecte com el veiem actualment – canvis de composició o una primera signatura tapada -. També ha servit per descobrir com treballava el pintor: s'ha pogut observar com utilitzava regle i llapis per traçar la perspectiva o com dibuixava primer el contorn de les figures amb el pinzell i després ho pintava per dins. Els treballs de restauració de l'oli han consistit en la consolidació de cinc estrips que tenia la tela, una neteja química de la capa gruixuda de vernís, eliminació dels retocs antics, envernissat final com a protecció i retoc cromàtic amb pigments de retoc de les llacunes estucades.

La neteja del vernís, que ha estat llarga i laboriosa, ha permès recuperar lluminositat i nitidesa en l'obra que és avui un retrat, a manera de foto fixada, d'un dia qualsevol d'aquest històric cafè de Girona. Una imatge que ens transporta a finals del segle XIX quan els cafès eren els espais de tertúlia i intercanvi d'idees entre els intel·lectuals del moment. En aquest sentit, el Museu d'Art ha preparat una activitat, el proper diumenge 21 de novembre, conduïda per Antoni Martí Monterde, professor de Teoria de la Literatura i Literatura

Comparada de la Universitat de Barcelona i autor del llibre *Poética del Café* (Anagrama, 2007). Amb ell ens endinsarem en aquest món dels cafès com a espais de trobades, converses, modernitat i transformació. L'activitat es clourà amb un vermut al jardins del Museu d'Art.

Canvis realitzats amb posterioritat a l'elaboració de l'obra. Alguns els coneixíem gràcies a una foto antiga però d'altres s'han descobert amb la llum IR

Cales de neteja amb dissolvents

Procés de neteja

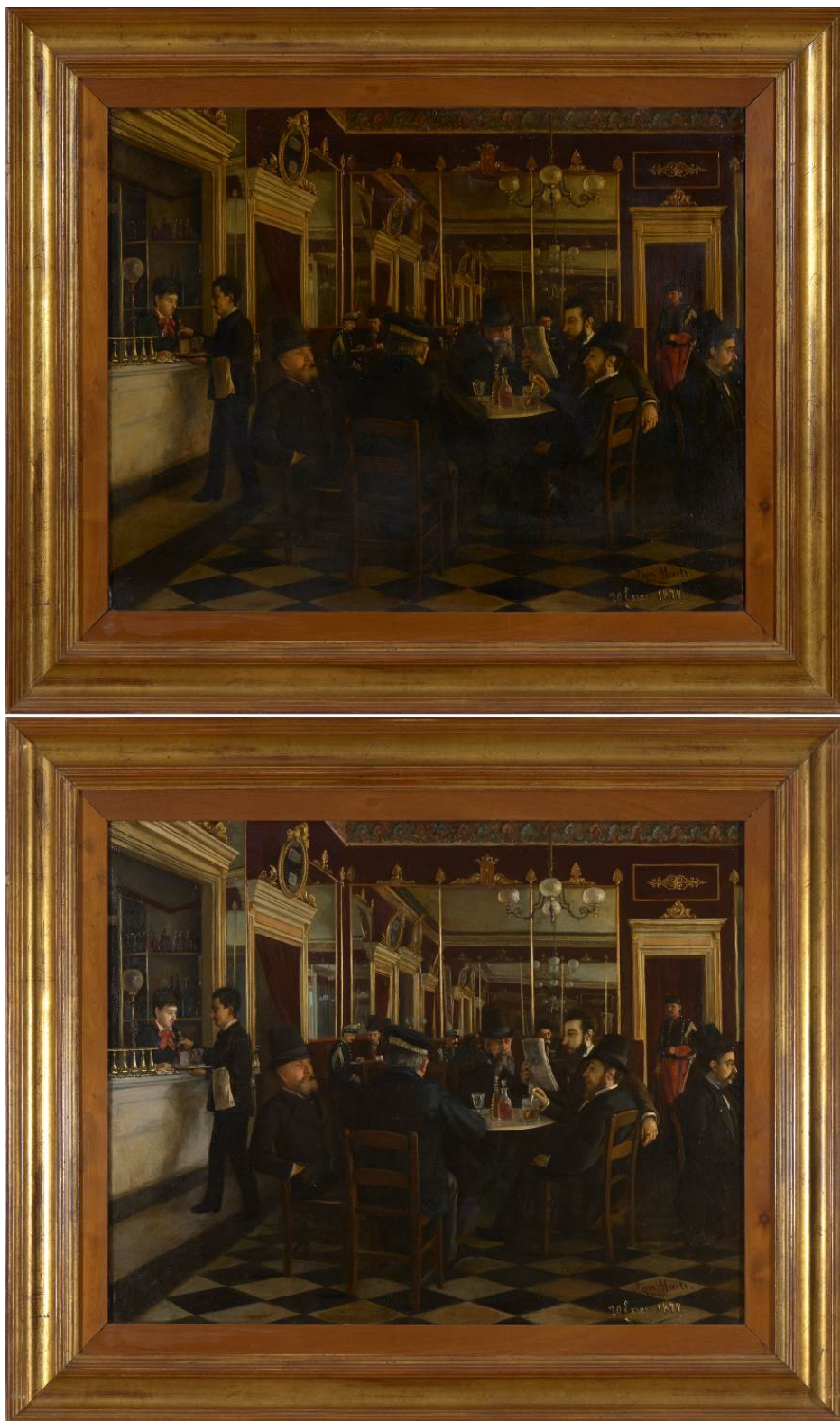

Mig procés d'eliminació del vernís vist amb llum ultraviolada

El cafè Vila, Jaume Pons Martí, 1877. Oli sobre tela, 85 x 68 cm. Museu d'Art de Girona - Fons d'Art Diputació de Girona

El cafè Vila, fundat el 1875, es va convertir en un punt de reunió dels intel·lectuals de la Girona de finals del segle XIX i principis del XX. Situat a la plaça del Vi, en ple centre de la ciutat, es va convertir en punt de tertúlia i d'encreuament de les inquietuds que es despuntaven al tombant de segle. Avui desaparegut, només en podem conèixer el seu aspecte gràcies a fotografies antigues i a la pintura de Pons Martí, retrat d'un moment que reflecteix l'ambient que s'hi respirava.

El cafè Vila (abans i després de la restauració), Jaume Pons Martí, 1877. Oli sobre tela, 85 x 68 cm. Museu d'Art de Girona - Fons d'Art Diputació de Girona.